

Prologas

Pirmoji rugpjūčio savaitė yra savotiška vasaros viršūnė, aukščiausias visų metų mostas, primenantis apžvalgos kabiną, kuri atsiduria viršuj, kai ratas akimirką stabteli ir vėl ima leisti žemyn. Visos ankstesnės savaitės – tik atsisveikinimas su pavasario kvapais, visos vėlesnės savaitės – riedėjimas žemyn į rudens žvarbą. O štai pirmoji rugpjūčio savaitė sustingsta vietoje ir dvelkia karščiu. Be to, būna keistai tylu, aušros išaušta bespalvės, vidurdienį saulė žilpina akis, o per saulėlydį kvaisti nuo spalvų pertekliaus. Naktį dažnai sužaibuoja, tačiau be griaustinio. Ir gaivinančio lietaus nesulauksi. Tai keistos ir tvankios dienos, šuniškos dienos, kai žmonėms maga ką nors iškrėsti, nors gerai žino, kad paskui teks dėl to gailėtis.

Ne per seniausiai vieną tokią dieną nutiko trys dalykai, ir iš pradžių atrodė, kad jie tarpusavyje neturi nieko bendra.

Auštant Takių Mėja susiruošė joti į miškelį, kuris prasideda prie pat Laukymės kaimo. Ji ten jodavo kas dešimtį metai pasitikti savo sūnų – Mailso ir Džesio.

Tą patį vidurdienį Vinei Foster, kurios tėvams priklausė Laukymės miškelis, pagaliau baigėsi kantrybė ir ji nusprendė bėgti iš namų.

O saulei leidžiantis prie Fosterių vartelių pasirodė kažkoks keleivis. Jis kažko ieškojo, tačiau nesakė ko.

Sakysite, iš tikrųjų nėra nieko bendra. Tačiau daug kas gyvenime labai keistai sueina į vieną tašką. Vidury augo miškas – lyg vežimo rato stebulė. Nebūna rato be stebulės. Apžvalgos ratas irgi ją turi, o metų rato stebulė yra saulė. Visos stebulės tvirtai laikosi vidury, ir geriau jų neliesti, nes tada visa kas subyrėtų. Bet kartais žmonės tai suvokia per vėlai.

1

SKYRIUS

Kelias, vedantis į Laukymę, nuo senų laikų išmintas karvių bandos, kuri, švelniai tariant, nebuvo labai drausminga. Karvės klydinėdavo vingiais, staiga pasukdavo į šoną, traukdavo statmenai arba darydavo lankstą, paskui nei iš šio, nei iš to užsiropšdavo į kalvelę, vėl nukurnėdavo žemyn per bitėmis aplipusią dobilieną ir tada sukdavo per pievą į šoną. Ir čia jau nebeįžvelgdavai, kur dar kelias, o kur pieva. Kelias išplatėja ir tarsi laikinai nutrūksta, leisdamas galvijams ramiai paišdykauti ar iš lėto atrajojant pamąstyti apie amžinybę. O tada kelias vėl prasideda, kol pagaliau pasiekia mišką. Bet priartėjęs prie pirmųjų medžių, jis staiga keičia kryptį, daro didelį lankstą, tarytum tik dabar atsitokėjęs, kur atsidūrė, ir pasuka į šalį.

Kitoje miškelio pusėje nerūpestingumo įspūdis išnyksta. Čia jau nebe karvių kelias. Čia jau jis pabrėžtinai žmonių nuosavybė. Ir iškart ima nemaloniai kepti saulė, slegia nepakeliami dulkių stulpai, o kelkraščių žolė kažkokia pasišiaušusi ir suskurusi. Kai-rėje kelio pusėje išvysite pirmą namą, didelę kvadratinę trobą,

tarsi bylojančią – „nelieskit manęs“, o aplink tą trobą – pievelė, nuskusta iki pašaknų, ir neperlipama geležinė tvora, kokių keturių pėdų aukščio, aiškiai skelbianti:

„Eik šalin – niekas *tavęs* čia neprašo.“ Taigi kelias paklusniai suko šalin ir pro trobas, kurių vis daugėjo, bet kurios darėsi nebe taip atšiaurios, įnėrė į kaimą. Bet pats kaimas, išskyrus kalėjimą ir kartuves, mums nesvarbu. Mums svarbus tas pirmasis namas. Pirmasis namas, kelias ir miškelis.

Tas miškelis buvo kažkuo ypatingas. Kaip sakėme, pirmasis namas darė įspūdį, jog geriau prie jo nesiartinti. Miškelis irgi tarsi bylojo tą patį, bet visai dėl kitų priežasčių. Namas atrodė toks pasipūtęs, jog eidamas pro šalį norėdavai sukelti baisų triukšmą ir gal net paleisti jo pusėn akmenį. O štai miškelis, sakytum, tarsi miegojo, atrodė kažkoks nežemiškas, ir čia norėdavosi kalbėti tik pašnibždomis. Na, bent jau karvės turėjo šitaip manyti: „Duokime jam ramybę, *mes* jo tylos nedrumskim.“

Ar ir žmonės jausdavosi čia taip pat, ar kitaip – sunku pasakyti. Kai kurie galbūt taip, bet dauguma žmonių važiuodavo tuo keliu aplink miškelį tik todėl, kad jis taip vingiavo. Kito kelio, kelio *per* miškelį, nebuvo. O be to, žmonės ir dėl kitos priežasties jį apvažiuodavo: jis priklausė Fosteriams, tos neprisileidžiančios artyn trobos savininkams, taigi buvo privati nuosavybė, nesvarbu, kad neaptvertas geležine tvora ir visiems prieinamas.

Gerai pagalvojus, žemės nuosavybė yra gana keistas dalykas. Sakykim, ar giliai toji nuosavybė siekia? Jei žmogui priklauso tam tikras žemės plotas – ar jam priklauso ir tai, kas yra po žeme, tie plotai, kurie smenga gilyn, vis siaurėja ir siaurėja, kol Žemės rutulio centre susiduria su visais kitais plotais? O gal nuosavybė

yra tik toji plona pluta, po kuria rausiasi draugužiai kirminai, nė negirdėję apie žemės valdų ribas?

Kad ir kaip ten būtų, šis miškas virš žemės, su visais pumpurais ir šakelėmis, išskyrus, žinoma, šaknis, priklausė Fosteriams, anos neprisileidžiančios trobos šeimininkams. O kad jie niekad čia neateidavo, niekad nevaikštinėjo tarp medžių – tai jau jų pačių reikalas. Vinė, vienintelis vaikas tuose namuose, irgi čia neateidavo, nors kartais, atsistojusi prie tvoros, atsainiai bilsnodavo lazda į geležinius strypus ir žiūrėdavo miškelio pusėn. Bet jis niekad jai nerūpėjo. Kas ten įdomaus, kai jį turi po ranka – o va kai neturi...

Ir išties, kas ten įdomaus – tie keli žemės akrai, apaugę medžiais? Na, pro juos prasiskverbia blausūs saulės spindulių ruožai, juose daugybė voveraičių ir paukščių, ant žemės sukritę stori, drėgni lapų patalai ir knibžda visokių kitokių, kartais ir nelabai malonių, padarų: vorų, vikšrų.

Tačiau miškelio atokumą vis dėlto labiausiai nulėmė karvės, kurios nebuvo tiek išmintingos, kad suvoktų, kaip protingai padarė. Jeigu jos būtų išmynusios kelią per miškelį, o ne aplinkui, tada žmonės juo ir būtų keliavę. Ir būtų pačiame miškelio vidury pastebėję milžiną uosį, o netrukus suradę ir iš po jo šaknų besiveržiantį šaltinėlių, nors kažkas jį norėjo paslėpti po nugludintų akmenų krūva. O tada būtų įvykusi tokia didžiulė nelaimė, kad šis nukamuotas žemės plotelis – nesvarbu, ar priklausantis kam nors iki pat įkaitusių žemės centro gelmių, ar ne, – būtų sudrebėjęs ant savo ašies kaip vabalas, netyčia nutūpęs ant adatos smaigalio.